

INFORMACIÓ TÈCNICA

Centre de Capacitació i Experiències Agràries de Maó (Menorca)

EL CULTIU DE L'ENCLÓVER A MENORCA (VI): ENCLÓVER DE 2n ANY.

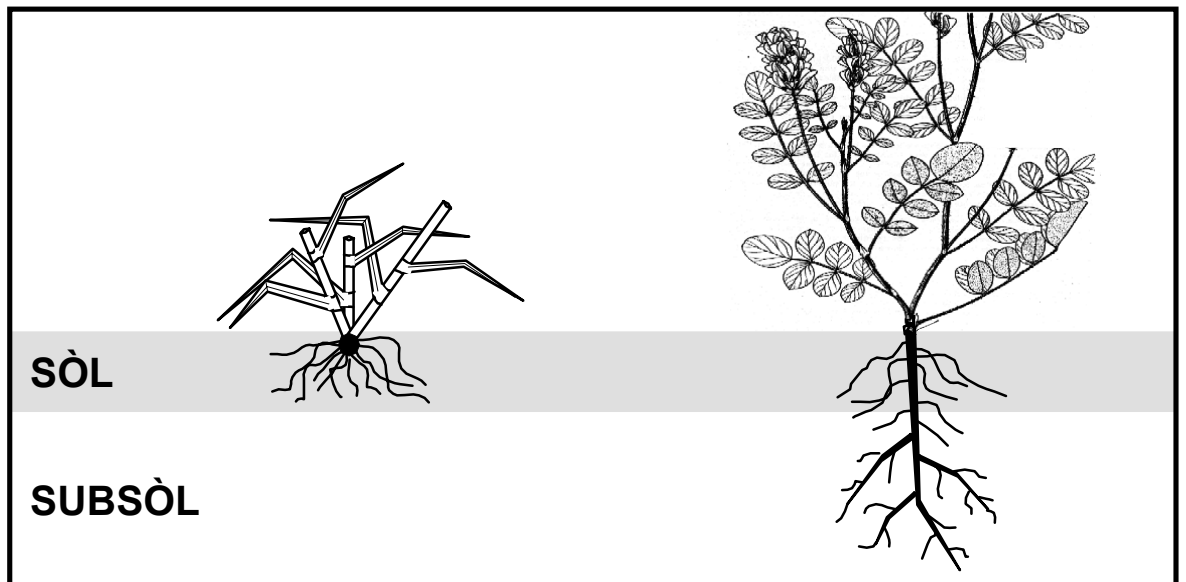
INTRODUCCIÓ .- L'enclóver ofereix en el segon any de cultiu tot el seu potencial productiu.

Comença a retreure amb les primeres pluges de setembre i es desenvolupa durant tot l'any.

Les pluges abundants de la tardor i les temperatures benignes d'aquesta època de l'any afavoreixen el seu creixement, de manera que a finals de desembre arriba als 50 cm d'alçada.

Durant aquest període desenvolupa extraordinàriament l'arrel, que pot superar el metre de fondària, la qual cosa li permet aprofitar l'aigua de les capes més fondes de la terra. Per aquest motiu la planta continua creixent encara que la primavera sigui seca, situació que no es dona en cultius d'arrels més superficials (raigràs, brom, civada, etc.).

L'enclóver, a més de suportar les sequeres primaverals, té una elevada producció de molt bona qualitat farratgera, raó per la qual és una planta excel·lent per ensitjar i assegurar part de les necessitats farratgeres del bestiar durant tot l'estiu i la tardor.

L'ARREL PROFUNDA LI PERMET

SUPERAR PERÍODES DE SEQUERA

(en aprofitar l'aigua de les capes més fondes)

ESTATS VEGETATIUS.- L'enclóver de 2n any de cultiu passa pels estats vegetatius següents:

1. Roseta	5. Inici de floració (10% plantes en flor)
2. Entallat	6. Floració
3. Gemmes florals	7. Fructificació
4. Botons florals	8. Llavor granada

Després de les primeres pluges (finals d'agost o principis de setembre) l'enclóver comença a retreure per les gemmes que té al coll. Aquestes gemmes s'allarguen i donen lloc a tiges reptants amb nombroses fulles que queden aferrades a terra. Aquest estat vegetatiu és característic de l'enclóver de 2n any i rep el nom de roseta. Els altres estats vegetatius són iguals als de l'enclóver de 1r any.

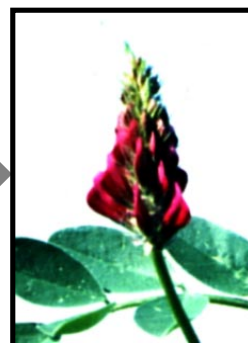
DIFERENTS ESTATS VEGETATIUS

Roseta

Botons florals

Inici floració

FEINES CULTURALS .- Durant el 2n any de cultiu l'enclóver necessita molt poques feines.

Aquestes es limiten al control de males herbes, si fos necessari.

LABORS.- No és necessari realitzar cap casta de labor a l'enclóver de 2n any. Únicament es llaurarà si es fa ressebrada en zones fallades amb llavor pelada, per tapar-la.

ADOBAT.- Al Centre s'han fet nombrosos assajos, amb l'enclóver de 2n any, emprant diferents dosi d'adobs fosfòric i potàsic, i no s'ha obtingut una resposta significativa. Això és a causa que:

- Els composts fosfòrics i potàsics s'han de aplicar superficialment, són poc solubles i poc mòbils en el terreny, per la qual cosa no arriben a les capes més fondes, i per tant, no poden ser aprofitats per les arrels fondes de l'enclóver.
- L'arrel pivotant i profunda de l'enclóver obté elements nutritius de les capes més fondes del terreny, les quals es troben menys aprofitades per altres cultius (cereals o raigràs), d'arrels més superficials.

Per tot això, l'enclóver, durant el 2n any de cultiu, no necessita cap tipus d'adob fosfòric o potàsic.

... Igualment, tampoc no necessita adobs nitrogenats, ja que es tracte d'una lleguminosa.

**L'ENCLÓVER DE 2n ANY
NO NECESSITA CAP CASTA D'ADOB.**

CONTROL DE MALES HERBES .- L'enclóver és un cultiu que té tendència a embrutar-se molt de males herbes en el seu 2n any, normalment plantes dicotiledònies, que es poden eliminar amb un herbicida en postemergència (BASAGRAN-L) a una dosi de 3 litres per hectàrea (Informació Tècnica núm. 10, publicada el juny del 99).

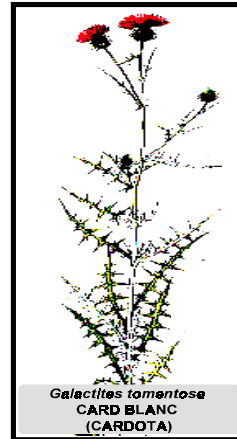
La millor època per fer el tractament és durant el mes d'octubre.

Calendula arvensis
LLEVAMÀ
(MARAVILLA DE LOS CAMPOS)

Chrysanthemum coronarium
BOLITX
(MARGARITÓN)

Galactiites tomentosa
CARD BLANC
(CARDOTA)

Diplotaxis erucoides
RAVENISSA BLANCA
(RABANIZA)

Alguns exemples de plantes dicotiledònies que poden controlar-se en postemergència amb BASAGRAN-L.

MOMENT I ÈPOCA DE SEGA .- El moment més adequat per ensitjar l'enclóver de 2n any és quan està en floració, i sempre abans que comencin a formar-se fruits a les flors basals de les inflorescències més avançades. En aquest estat, el farratge d'enclóver té un 18% de matèria seca.

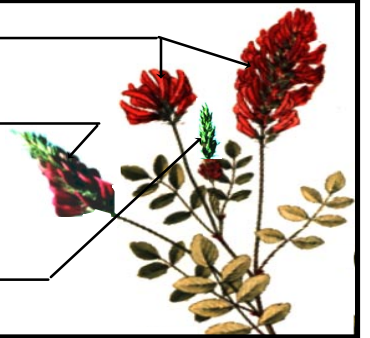
Aquest estat es dona:

Quan la planta té un 50% de les seves inflorescències amb totes les flors formades i la resta en inici de floració o en estat de gemmes.

Floració

Inici floració

Gemmes florals

...O bé, quan la parcel·la té un 50% de les seves plantes en floració.

D'aquesta forma s'evita que les tiges estiguin excessivament lignificades i s'obté un farratge per ensitjar d'alt valor nutritiu.

L'època més adequada de sega és durant el mes d'abril, segons la climatologia que faci a finals d'hivern i principis de primavera.

PRODUCCIÓ DE FARRATGE 2n ANY .- La producció de farratge en el 2n any de cultiu

depèn, sobretot, de :

1. LA DENSITAT DE PLANTES
2. LA CLIMATOLOGIA
3. LA COMPETÈNCIA DE MALES HERBES

Si la densitat de plantes és l'adequada,
el règim de pluges acompanya
i hi ha un bon control de males herbes,
es pot aconseguir una producció a la primavera
de l'ordre de:

**50.000 kg/ha, amb una matèria seca del 18%
... la qual cosa suposa 9.000 kg MS/any**

L'ENCLÓVER EN EL MANEIG FARRATGER DE L'EXPLOTACIÓ .- En un lloc

tipus de Menorca, on l'alimentació de les vaques s'ha de basar en la millora progressiva de la ració farratgera, tant el raigràs italià com l'enclóver han de ser **imprescindibles i complementaris** , encara que es faci un aprofitament diferent de cadascun.

APROFITAMENT FARRATGER DE L'EXPLOTACIÓ											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
RAIGRÀS ITALIÀ O BROM (SEGA O PASTURA)					ENCLÓVER I ALTRES (ENSITJAT)						

El principal aprofitament de l'enclóver ha de ser **un únic tall per ensitjar a la primavera** , i assegurar d'aquesta forma la ració farratgera dels animals a l'estiu i la tardor. En canvi, el raigràs s'hauria d'aprofitar per assegurar la ració farratgera durant l'hivern i la primavera mitjançant la sega o la pastura.

J. Bustamante, A. Allés, M. Espadas, J. Muñoz
Centre de Capacitació i Experiències Agràries
Cra. de Fornells, Km-2; Apt. Correus 35, 07700 MAÓ
Tel.: 35 25 02 Fax: 35 25 16

